

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2022/81/НА-СТА-ТШЗ

<p>Баянхонгор 2022 он</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Д.Цэцэгмаа Утас: 88089024 Цахим хаяг: tsetsegmaa_1961@yahoo.com Цахим хуудас: www.audit.mn</p>
-------------------------------	---

Агуулга

1.Аудитын гэрчилгээ /эх хувь/	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан	12
3. Аудитын тайлан	13
3.1 Ерөнхий зүйл	13
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Материаллаг байдал	14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	14
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	15
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	16
3.8 Аудитын гол асуудал.....	16
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	17
4. Аудитын илрүүлэлт.....	18
4.1.Төлбөрийн акт	18
4.2. Албан шаардлага	18
4.3. Залруулсан алдаа	18
4.4. Зөвлөмж.....	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	19

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

СТ-1А

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>51,282,228.00</u>	<u>56,808,378.00</u>
33	АВЛАГА	10,620,000.00	500,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	500,000.00
335	Бусад авлага	10,620,000.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	10,620,000.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	40,662,228.00	56,308,378.00
351	Түүхий эд материал	00.00	2,878,000.00
35130	Эм боох материал	00.00	2,878,000.00
354	Хангамжийн материал	40,662,228.00	53,430,378.00
35410	Бичиг хэргийн материал	50,000.00	323,800.00
35420	Аж ахуйн материал	1,219,150.00	1,485,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	39,393,078.00	51,621,078.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>365,274,931.30</u>	<u>353,786,012.62</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	365,274,931.30	353,786,012.62
392	Биет хөрөнгө	355,298,931.30	343,810,012.62
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	342,444,131.00	342,444,131.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,727,373.76	-19,501,977.64
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	45,874,742.00	46,404,742.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,850,784.62	-36,485,109.58
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	34,588,366.37	34,588,366.37
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,968,995.27	-26,878,985.11
39217	Ном	2,938,845.58	3,238,845.58
393	Биет бус хөрөнгө	9,976,000.00	9,976,000.00
39301	Програм хангамж	200,000.00	200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-200,000.00	-200,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,976,000.00	9,976,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>416,557,159.30</u>	<u>410,594,390.62</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>194,349.00</u>	<u>00.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	194,349.00	00.00
413	Өглөг	194,349.00	00.00
4136	Бусад өглөг	194,349.00	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	194,349.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>416,362,810.30</u>	<u>410,594,390.62</u>

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	416,362,810.30	410,594,390.62
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	102,844,487.00	102,844,487.00
51101	Өмч: - төрийн	102,844,487.00	102,844,487.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	30,889,036.26	25,120,616.58
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	30,889,036.26	30,889,036.26
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-5,768,419.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	282,629,287.04	282,629,287.04
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	416,557,159.30	410,594,390.62

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

СТ-2А

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /Төгрөгөөр/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	285,219,170.00	287,946,585.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,448,500.00	00.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,448,500.00	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,448,500.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,448,500.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	277,770,670.00	287,946,585.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	228,833,700.00	225,920,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	228,833,700.00	225,920,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,535,070.00	38,345,388.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,535,070.00	38,345,388.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	23,401,900.00	23,680,597.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,401,900.00	23,680,597.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	269,285,108.60	293,715,004.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	269,285,108.60	293,715,004.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	239,341,664.29	225,101,785.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	162,162,891.69	152,880,007.00
210101	Үндсэн цалин	151,069,991.69	118,937,594.00
210102	Нэмэгдэл	4,944,000.00	20,420,627.00
210104	Урамшуулал	6,148,900.00	13,521,786.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,368,729.00	20,761,761.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210201	Тэтгэврийн даатгал	13,960,754.00	14,466,423.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,623,940.00	1,524,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,299,153.00	1,158,851.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	310,964.00	413,648.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,173,918.00	3,209,439.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,823,300.00	23,180,597.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,241,200.00	1,053,639.00
210302	Түлш, халаалт	20,582,100.00	22,052,258.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	74,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,688,873.00	3,046,501.00
210401	Бичиг хэрэг	337,000.00	193,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,376,700.00	1,482,340.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	942,673.00	1,148,561.00
210404	Ном, хэвлэл	30,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	242,000.00	131,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	760,500.00	90,000.00
2105	Нормативт зардал	15,876,170.00	8,689,601.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	312,450.00	1,312,301.00
210502	Хоол, хүнс	15,325,220.00	6,979,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	238,500.00	397,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,173,500.00	636,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,173,500.00	00.00
210604	Урсгал засвар	00.00	636,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	70,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	70,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	356,600.00	1,251,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	106,600.00	661,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	350,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,891,600.60	14,586,318.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,173,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,155,000.00	1,094,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	12,736,600.60	12,318,918.68
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,943,444.31	68,613,219.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,535,070.00	38,345,386.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,661,070.00	25,690,318.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,874,000.00	12,655,068.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,578,600.00	02.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,578,600.00	02.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,829,774.31	30,267,831.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,829,774.31	30,267,831.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	15,934,061.40	-5,768,419.68
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	15,934,061.40	-5,768,419.68

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

СТ-2А

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	277,770,670.00	287,946,585.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	277,770,670.00	287,946,585.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	228,833,700.00	225,920,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,535,070.00	38,345,388.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,535,070.00	38,345,388.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	23,401,900.00	23,680,597.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,401,900.00	23,680,597.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	277,770,670.00	287,116,585.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	277,770,670.00	287,116,585.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	247,827,225.69	218,503,366.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	162,376,771.69	153,380,007.00
210101	Үндсэн цалин	118,501,578.27	116,019,100.00
210102	Нэмэгдэл	20,599,699.42	20,667,091.00
210104	Урамшуулал	22,667,730.00	16,693,816.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	607,764.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,154,849.00	20,761,761.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,895,657.00	14,466,422.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,569,014.00	1,524,300.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,237,527.00	1,261,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	313,823.00	299,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,138,828.00	3,209,439.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,823,300.00	23,180,597.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,241,200.00	1,053,639.00
210302	Түлш, халаалт	20,582,100.00	22,052,258.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	74,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,426,985.00	8,548,001.00
210401	Бичиг хэрэг	29,000.00	179,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,376,700.00	1,482,340.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	942,673.00	1,148,561.00
210404	Ном, хэвлэл	30,000.00	14,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	242,000.00	131,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	806,612.00	5,591,500.00
2105	Нормативт зардал	28,299,220.00	7,996,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,531,600.00	618,900.00
210502	Хоол, хүнс	15,325,220.00	6,979,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,442,400.00	397,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,713,500.00	636,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,713,500.00	00.00
210604	Урсгал засвар	00.00	636,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	70,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	70,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	356,600.00	1,251,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	106,600.00	661,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	350,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,676,000.00	2,679,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,970,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,676,000.00	709,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,943,444.31	68,613,219.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,535,070.00	38,345,386.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,661,070.00	25,690,318.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,874,000.00	12,655,068.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,578,600.00	02.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,578,600.00	02.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,829,774.31	30,267,831.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,829,774.31	30,267,831.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	00.00	830,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	00.00	830,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	830,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	830,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	830,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	00.00	-830,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

СТ-4А

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	92,416,831.00	155,322,218.50	-35,997,741.84	211,741,307.66
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	92,416,831.00	155,322,218.50	-35,997,741.84	211,741,307.66
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-11,923,490.16	-11,923,490.16
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	102,844,487.00	282,629,287.04	30,889,036.26	416,362,810.30
D01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	102,844,487.00	282,629,287.04	30,889,036.26	416,362,810.30
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	102,844,487.00	282,629,287.04	30,889,036.26	416,362,810.30
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-5,768,419.68	-5,768,419.68
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	102,844,487.00	282,629,287.04	25,120,616.58	410,594,390.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	250,046,600.00	219,333,366.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	250,046,600.00	219,333,366.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	249,957,900.00	219,333,366.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	164,446,800.00	153,380,007.00
210101	Үндсэн цалин	119,019,100.00	116,019,100.00
210102	Нэмэгдэл	19,621,100.00	20,667,091.00
210104	Урамшуулал	25,806,600.00	16,693,816.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	22,295,300.00	20,761,761.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,837,400.00	14,466,422.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,614,500.00	1,524,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,291,700.00	1,261,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	322,800.00	299,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,228,900.00	3,209,439.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,626,000.00	23,180,597.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,871,200.00	1,053,639.00
210302	Түлш, халаалт	20,454,800.00	22,052,258.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	74,700.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,227,600.00	8,848,001.00
210401	Бичиг хэрэг	179,800.00	179,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,500,000.00	1,482,340.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,371,900.00	1,148,561.00
210404	Ном, хэвлэл	344,400.00	314,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	131,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,591,500.00	5,591,500.00
2105	Нормативт зардал	25,182,500.00	7,996,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	641,400.00	618,900.00
210502	Хоол, хүнс	24,143,300.00	6,979,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	397,800.00	397,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	636,000.00	636,000.00
210604	Урсгал засвар	636,000.00	636,000.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	82,800.00	70,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	82,800.00	70,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,251,100.00	1,251,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	661,100.00	661,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	350,000.00	350,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	240,000.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3209800.00	3209800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,500,000.00	2,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	709,800.00	709,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	88700.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	88,700.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	88,700.00	00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	250,046,600.00	219,333,366.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	225,920,600.00	195,652,769.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	225,920,600.00	195,652,769.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	24,126,000.00	23,680,597.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	24,126,000.00	23,680,597.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	16.00	16.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	04.00	04.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	105.00	105.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	105.00	105.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	16.00	16.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	11.00	11.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	05.00	05.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

НТ-2

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	25,535,070.00	38,345,386.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	25,535,070.00	38,345,386.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,535,070.00	38,345,386.00

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,535,070.00	38,345,386.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,661,070.00	25,690,318.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,874,000.00	12,655,068.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	25,535,070.00	38345388.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,535,070.00	38,345,388.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,535,070.00	38,345,388.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газартай хийсэн гэрээний үндсэн дээр “Глобал капитал аудит” ХХК-ийн аудитор Д.Цэцэгмаа гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа, аудитын менежер А.Цээням, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэг нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлгэх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 03 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайлант хугацаанд Цэцэрлэгийн эрхлэгч Я.Оюунчимэг нэгдүгээр гарын үсгийг, нягтлан бодогч Д.Оюунгэрэл нар хоёрдугаар гарын үсгийг тус тус зурж хөрөнгө мөнгийг захиран зарцуулсан байна.

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэг нь багш бүр хүүхдийн өөрийн удирдлагатай суралцахуйг дэмжиж хичээл сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулан, сурах үйлийн таатай орчныг бүрдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь салбарын хэмжээнд мөрдөх холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримтыг ашиглаж байна.

Тус байгууллага нь дотоод аудитын алба байхгүй бөгөөд дотоод аудитын чиг үүргийг аймгийн Санхүүгийн хяналт аудитын алба нь хэрэгжүүлдэг ба Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд төлөвлөлтийн үе шатны материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 269,179.4 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 4,037.7 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 3,028.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзэхэд 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тооцоход 3,294.4 мянган төгрөг байгаа тул шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 410,594.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 5,962.8 мянган

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

төгрөгөөр буюу 1.2 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материалын данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	51,282.2	56,808.4	5,526.1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	10,620.0	500.0	(10,120.0)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	40,662.2	56,308.4	15,646.2
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	365,274.9	353,786.0	(11,488.9)
Үндсэн хөрөнгө	436,022.1	436,852.1	830.0
Хуримтлагдсан элэгдэл	(70,747.2)	(83,066.1)	(12,318.9)
Нийт хөрөнгө	416,557.2	410,594.4	(5,962.8)
Өр төлбөр	194.3	-	(194.3)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	416,362.8	410,594.4	(5,768.4)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	416,557.2	410,594.4	(5,962.8)

Эх сурвалж: 2021 оны санхүүгийн тайлангаас авав.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 56,308.4 мянган төгрөг болж 15,646.2 мянган төгрөгөөр өссөн бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл 12,228.0, эм боох материал 2,828.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Авлага данс оны эхэнд 10,620.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсныг бүрэн барагдуулсан ба шинээр цалингийн урьдчилгаа суутган тооцоогүй авлага үүссэнд төлбөрийн акт тогтоосон.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 436,852.1 мянган төгрөг болж 830.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр ном, бусад хөрөнгө худалдан авсан.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 410,594.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 5,768.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй. Тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 38,345.4 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээ хийгдсэн байна.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх зарлагыг 234,227.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 29,517.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 263,744.7 мянган төгрөгөөр батлагдсан ба аймгийн Засаг даргын 2021.05.06-

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

ний А/289 тоот, 2021.12.06-ны А/742 тоот захирамжуудаар төсвийн зохицуулалт хийгдэж 250,046.6 мянган төгрөгөөр тайлант жилийн төсөв батлагдсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 250,046.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас улсын төсвөөс 225,920.6 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 24,126.0 мянган төгрөгийг санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 225,920.6 мянга, орон нутгийн төсвөөс 23,680.6 мянга нийт 249,601.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 219,333.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 30,267.8 мянган төгрөг буюу 12,1 хувийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлж, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүгийн дэмжлэгийг 445.4 мянган төгрөгөөр дутуу авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 219,333.4 мянган төгрөг буюу 87,7 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 12,589.4 мянган төгрөг, нормативд зардлыг 17,186.2 мянган төгрөгөөр хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжид 38,345.4 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээ хийгдсэн байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд Ковид-19 цар тахалтай холбоотой цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа БШУЯ, улсын болон аймгийн онцгой комиссоос өгсөн шийдвэр, чиглэлийн дагуу тусгай горимоор хичээллэсэн.

Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Баян ташаагийн эх аудит ХХК-ийн аудитор Ч.Чимгээ аудит хийсэн бөгөөд тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг хамруулаагүй болно.

Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилт 32 ажил төлөвлөснөөс биелэлт 96 хувьтай хэрэгжсэн гэж тайлагнасан.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал 298,490.1 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 14,361.5 мянган төгрөгөөр буюу 4,9 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлттээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь цалин, НДШ-ийн зардал, хангамж, бараа материалын зардал өсөж, нормативд зардал буурсан үзүүлэлттэй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас шилэн дансны 2021-2022 оны үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл”-ийн 1 дүгээр хавсралтад заасан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны мэдээллийн сайтад оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл, мэдээлбэл зохих 149 мэдээллээс бүтэн жилээр мэдээлэх дараа жилийн төсвийн төсөл, байгууллагын батлагдсан төсвийн төслийн нийт 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

3.9.2 Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт

Тайлант онд тогтмол зардалд анхны батлагдсан төлөвлөгөөгөөр 24,989.9 мянган төгрөг ба батлагдсан төсвийн 20 хувь нь 4,998.0 мянган төгрөг байна. Төсвийн зохицуулалтаар 1,363.9 мянган төгрөгөөр хассан, гүйцэтгэлээр 445.4 мянган төгрөгийн хэмнэлт, нийт 1,809.3 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүссэн байгаа нь Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын “1.8. байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

3.9.3. Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 44,599.5 мянган төгрөгийн хүүхдийн хоол худалдан авах ажиллагааг сумын ЗДТГ зохион байгуулсан ба “Баянбат мандал” ХХК-тай гэрээ байгуулсан байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар зөрчилгүй дүгнэлт авсан, нийт 1,520.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч санхүүгийн тайланд залруулга хийгдсэн ба хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах 1 заалт бүхий зөвлөмж өгсөн. Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2021.06.10-нд гарган Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 2,462.5 мянган төгрөгийн 5 алдаа зөрчил илэрч, 857,8 мянган төгрөгийн төлбөрийн 2 акт тогтоож, 881.2 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага өгч, 723.5 мянган төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, хууль, тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллах 1 заалт бүхий зөвлөмж өгөв.

4.1.Төлбөрийн акт

4.1.1. Ажилтнуудад 2021 оны 8 дугаар сард олгосон урьдчилгаа цалингаас 500.0 мянган төгрөгийг суутгаагүй, авлагаар тусгаагүй

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: ,14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага; гэсэн заалт, санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “Ангилал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох ажилтнаар 500.0 мянган төгрөгийг төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

4.1.2. Нягтлан бодогчийн 1,3-р улирлын үр дүнгийн урамшуулал цалинг үндсэн орон тооны ажилтны цалингаас бодож 357.8 мянган төгрөгийг илүү олгосон.

Энэ нь Монгол улсын Засгийн газрын 2019 оны “Журам батлах тухай” 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсалтаар батлагдсан” Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”- 4.2. Энэ журмын 4.1-д заасан албан хаагч гэдэгт сургалтын байгууллагын төсвөөс цалинждаг орон тооны ажилтан хамаарна. 4.5.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 15 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно.гэснийг зөрчсөн нь санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох ажилтнаар 357.8 мянган төгрөгийг буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

4.2. Албан шаардлага

4.2.1. 2021 оны 7 дугаар сард Нийгмийн даатгалын хэлтэст 10 ажилтны цалингийн санг 881.2 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлсэн.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1 дэх "ажил олгогч нь хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх" гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нийгмийн даатгалын хэлтэст зөрүүтэй мэдээлсэн ажилчдын 2021 оны 881.2 мянган төгрөгийн цалинг залруулж мэдээлж зөрчлийг арилгах албан шаардлага бичсэн.

4.3. Залруулсан алдаа

4.3.1 Горим сорил гүйцэтгэх явцад дараах 723.5 мянган төгрөгийн алдаа илрэв. Үүнд:

Хүрээмарал сумын Цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

- Аж ахуйн материалын зарлагыг нягтлан бодох бүртгэлд нярвын тайлангаас 130.0 мянган төгрөгөөр дутуу зарлагдсан

-Тооллогоорх аж ахуйн материалын үлдэгдэл санхүүгийн тайлангийн үлдэгдлээс 462.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нь нярав 462.0 мянган төгрөгийн гэрлийг орлого авч, шаардахаар зарлагдсан байхад нягтлан бодох бүртгэлд зарлага гаргаагүй

- Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 131.5 мянган төгрөгийн шатахууныг нярав орлого, авч зарлагдсан байхад нягтлан бодох бүртгэлд шууд зардлаар тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно, санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт”, “ Үнэн зөв байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.“Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна.” гэснийг үндэслэн 261.5 мянган төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд, 462.0 мянган төгрөгийн алдааг нярвын материалын тайланг засуулав.

4.4. Зөвлөмж

4.4.1. Тайлант онд тогтмол зардалд анхны батлагдсан төлөвлөгөөгөөр 24,989.9 мянган төгрөг батлагдсан ба батлагдсан төсвийн 20 хувь нь 4,998.0 мянган төгрөг байна. Төсвийн гүйцэтгэлээр 1,809.3 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүссэн байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын “1.8. байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид дээд шатны байгууллагаас гаргасан шийдвэрийг байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлж ажиллах.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хүрээмарал сумын Цэцэрлэг	5	2,462.5	1	723.5	2	857.8	1	881.2	1	

_____оОо_____